

BRABANTS GOUD

DE GEELDERS • HET DOMMELDAL • DE BEERZE

Om het Natuurnetwerk Brabant te realiseren, verwerft ARK Rewilding Nederland gronden in Het Groene Woud. Dat doen we in het kader van het natuurrealisatieproject Brabants Goud in Het Groene Woud. Per 1 april 2024 beschikten we over ruim 415 hectare grond. De ARK-methode: we verwerven gronden, zorgen voor de natuurinrichting en het tijdelijk beheer ervan. Onze meest recente Brabants Goud-aankoop zijn drie percelen aan De Hooge Beek op de grens van Schijndel en Sint-Michielsgestel/Gemonde.

JANNEKE VAN ENGELEN

7 JUNI: DAG VAN GROENE DOENERS

In vijf jaar tijd hebben we 125 hectare nieuwe natuur gerealiseerd in Het Groene Woud! Om dat te vieren, houden we samen met Stichting Landschap Het Groene Woud op vrijdag 7 juni 2024 een feestelijke 'Dag van groene doeners', van 10.00 – 15.00 uur in het gemeentehuis van Sint-Michielsgestel. Daar laten we aan de hand van boeiende presentaties zien waar alle inspanningen toe hebben geleid. Er zijn nog enkele plaatsen vrij. Wil je erbij zijn? Stuur dan vóór 1 mei a.s. een e-mail aan hetgroenewoud@ark.eu o.v.v. Dag van groene doeners.

Joris Hogenboom (directeur Brabants Landschap) en Esther Blom (directeur ARK Rewilding Nederland) beloofden met een formele pennenstreek zich samen in te blijven zetten voor de Brabantse natuur

FOTO: BRABANTS LANDSCHAP

NATUUR IN GOEDE HANDEN

ARK DRAAGT 12 HA GROND OVER AAN BRABANTS LANDSCHAP

Op 3 april 2024 vierden ARK en Brabants Landschap een gezamenlijk behaald succes: we droegen twaalf hectare aan nieuwe natuur over aan Brabants Landschap. De percelen liggen vooral in het Dommeldal, in de omgeving van Boxtel, Liempde en Sint-Oedenrode. Door ruiling bevat het overdrachtspakket ook percelen in De Scheeken, De Mortelen en Baest. Later dit jaar volgen nog eens minstens achttien hectare aan verspreid liggende ‘puzzelstukken’ die van ARK naar Brabants Landschap ‘verhuizen’.

De feestelijke overdracht vond plaats bij Het Groot Duijfhuis in Liempde, waarna het gezelschap (betrokken collega's van beide organisaties) naar één van de overgedragen percelen wandelde: de nabijgelegen Kerkakkers. “We werken allemaal hard aan het compleet maken van het Natuurnetwerk Brabant”, vertelde Joris Hogenboom, directeur van Brabants

Alle betrokken collega's van Brabants Landschap en ARK bekeken een perceel langs de Dommel, waar beekbegeleidend bos is aangeplant • FOTO: BRABANTS LANDSCHAP

Landschap. “Dan is het goed om met elkaar stil te staan bij behaalde successen. Deze gronden zijn belangrijke stukjes die de Brabantse natuurpuzzel compleet maken.” De overgedragen percelen zijn bekend terrein voor Brabants Landschap: medewerkers zijn al in een vroeg stadium bij onze inrichtingsplannen betrokken. Nu het eigendom officieel in handen van Brabants Landschap ligt, zijn we ervan overtuigd dat de gronden professioneel, met zorg en voor de eeuwigheid beheerd blijven als natuur. Met de overdracht spraken we ook de wens uit om met elkaar te blijven werken aan uitbreiding van het Natuurnetwerk Brabant.

BIJZONDERE WAARNEMING

IMPOSANT: DE ZEEAREND

Tussen de kraanvogels die de laatste weken over Het Groene Woud vlogen, werd ineens ook een zeearend gespot! Deze zeer imposante roofvogel vloog nabij het ARK-perceel Hooge Beek en de Beeksche Waterloop in De Gelders. Lange tijd

De over Hooge Beek-vliegende zeearend
DIRK EIJKEMANS

waren zeearenden zeldzaam in Nederland. De Vogelbescherming weet te melden dat ze zoetjesaan steeds vaker in ons land tot broeden komen.

HISTORISCHE VONDST

GRANAATHULS OP WIELSE KAMP

De gevonden granaatresten op de Wielse Kamp
DIRK EIJKEMANS

Zo zagen de granaten (zoals het gevonden exemplaar) eruit in ongeschonden vorm
DIRK EIJKEMANS

Bij het aanplanten van de ARK-percelen op de Wielse Kamp vond Dirk Eijkemans begin april 2024 de resten van een granaat uit de Tweede Wereldoorlog. Deze is vermoedelijk afkomstig van de geallieerden die in het najaar van 1944 met de zogenoemde granaatweken Schijndel in angst hielden. Daarbij werden in Schijndel meer dan honderd huizen en boerderijen volledig vernield en vielen er 85 dodelijke slachtoffers.

ONDERZOEK EN BOEK

WESPENDIEVEN IN HET GROENE WOUD

Nog dit jaar rolt het boek ‘Wespendieven van Het Groene Woud en het Kempen~Broek 2013 – 2016’ van de persen. Aan de basis daarvan ligt een zeer intensief onderzoek door Jan van Diermen, Willem van Manen en Stef van Rijn naar deze bijzondere roofvogel die elk jaar vanuit Afrika naar het noorden vliegt om hier te broeden.

Ruim vijftien jaar geleden werd al geconstateerd dat de populatie wespendieven in leembossen opvallend groot is in vergelijking met andere gebieden in Nederland. Het boek beschrijft op laagdrempelige wijze het onderzoek onder (gezenderde) wespendieven in de leembossen van Het Groene Woud en het Kempen~Broek. Zo is er onder meer aandacht voor de manier waarop ze de ruimte in de gebieden gebruiken, waar en wanneer ze foerageren en welke prooien ze zich goed laten smaken. De teksten, foto's (van onder andere Dirk Eijkemans en Bert Vervoort) en illustraties zijn inmiddels klaar. Feike de Keijzer van Pictures Publishers verwerkt ze nu in een boek.

Velder met zicht op De Mortelen, rechts is nog net de Schutskuil te zien • BERT VERVOORT

Velder, jonge wespendief kijkt over de rand van het nest • DIRK EIJKEMANS

ARK-PERCEEL WORDT NOTENBOS

VLIEGENDE START VOOR DE NOTENETERS

Op de grens van Boxtel en Sint-Michielsgestel groeit de komende jaren een notenbos. Het is een initiatief van Mirjam Bemelmans en Jos Stift uit Boxtel die zich voor deze gelegenheid de Noteneters hebben genoemd. We hielpen ze bij het vinden van een goede locatie en het aanvragen van vergunningen en subsidies.

Als er in Het Groene Woud duurzame initiatieven op touw worden gezet die ook de natuur een handje helpen, is ARK graag bereid om mee te denken. In het geval van de Noteneters ging het om een impuls voor de biodiversiteit (daar zorgen notenbomen voor) en de ruimte die de initiatiefnemers aan de natuur geven, onder meer door omgewaaide wilgen te laten liggen. We besloten een mooi, voormalig landbouwperceel bij De Geelders aan de Noteneters ter beschikking te stellen. Niet rechtstreeks, maar via verkoop van het perceel

De Noteneters rusten uit na het planten van notenboompjes en hazelaars op een voormalig landbouwperceel van ARK

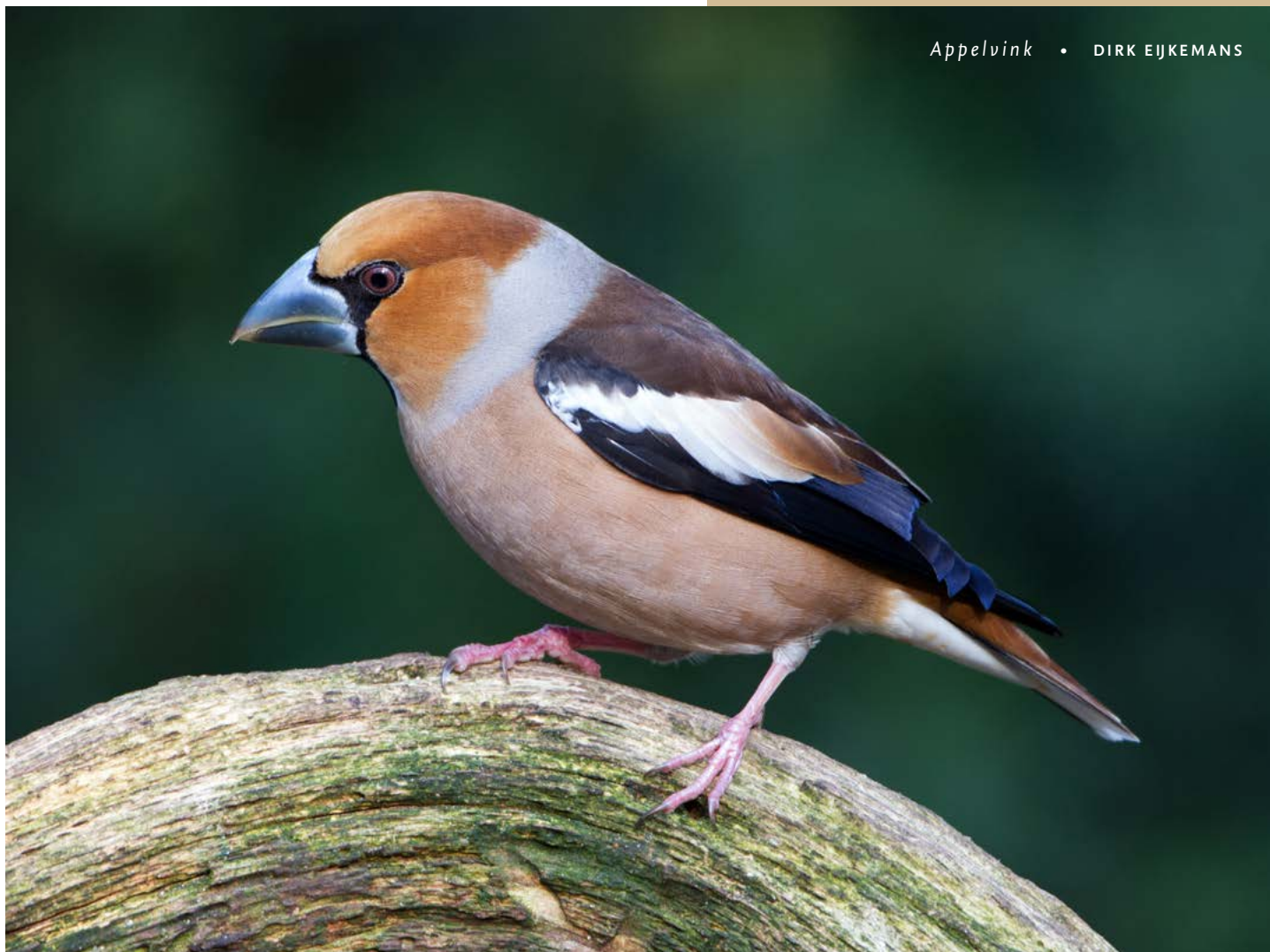
MIRJAM BEMELMANS

aan [Stichting Foda Silva](#) uit Eindhoven. Deze stichting richt zich op het stimuleren van gezonde bodems en 'de natuur als bondgenoot in de voedselproductie'. De formele overdracht van ons ARK-perceel aan Stichting Foda Silva vindt binnenkort plaats.

MOOI VOORBEELD

Ondertussen zetten we samen met de Noteneters alle formaliteiten in gang en hielpen we ze in 2023 met het aanvragen van de benodigde vergunningen en gewenste subsidies. Op 10 maart 2024 zijn met behulp van vrijwilligers de eerste notenboompjes geplant aan de Groenstraat in Sint-Michielsgestel. Dat het project inmiddels in het oog springt, blijkt wel uit het bezoek van Henry Mentink op 24 april 2024. Tijdens zijn [Pelgrimage voor de Aarde](#) is het notenbos één van zijn tussenstops om mooie voorbeelden op te halen in duurzaamheid, klimaat en gezond voedsel, op weg naar de EU in Brussel en de UNESCO in Parijs.

Appelvink • DIRK EJKEMANS

Patrijs • DIRK EJKEMANS

BIJZONDERE WAARNEMING

PATRIJZEN EN APPELVINKEN

Het is lente en dus laten de vogels van zich horen. Zoals talrijke appelvinken die de komende weken op veel plaatsen in de leembossen broeden. Ook patrijzen zijn van de partij. We zagen er al verschillende op onze ARK-percelen in Nijnsel en Lieseind (Schijndel). En ook op Hezelaar in Liempde is de vogel present, zelfs in een groepje van zes.

TYPISCHE LEEMBOSSOORTEN

FLADDERIEP EN MEIDOORN

De Nederlandse leembossen zijn schatkamers van biodiversiteit. Je vindt er niet zelden bijzondere flora en fauna die het omwille van hun zeldzame voorkomen verdienen om gekoesterd te worden. Zo groeien in Het Groene Woud deze twee typische leembossoorten: de fladderiep en de meidoorn. Beide zijn onderdeel van het project 'Aandachtsgebied autochtone bomen en struiken' van Natuurwerkgroep Liempde.

FLADDERIEP

Het historische verspreidingsgebied van de fladderiep is Midden- en Oost-Europa. In Nederland ligt het zwaartepunt in Twente, de Achterhoek en Zuid-Limburg. Het Groene Woud is óók het vermelden waard: hier groeit de boom niet alleen op enkele plaatsen in de Dommelregio, in 2010 bleek de fladderiep verrassend genoeg ook voor te komen in bosranden, langs waterloopjes en in achterafhoekjes. De soort

De bloeiwijze van de fladderiep, maart 2023

JUDITH VAN DE GRIENDT

is toen op ruim vijftien plaatsen vastgesteld, onder meer in de eeuwenoude bossen van Velder (Liempde) en Heerenbeek (Oirschot). Op een klein aantal plaatsen is de soort als knotboom aanwezig. De grootste fladderiep in Het Groene Woud is te vinden in De Sort, een deelgebied van De Scheeken. De oudste staat waarschijnlijk in Heerenbeek.

OVER DE FLADDERIEP:

- Groeit bij voorkeur in vochtige beekdalen;
- Wordt max. 35 meter hoog;
- Heeft plankwortels die eerst horizontaal, daarna verticaal de bodem in groeien voor een goede grip in vochtige grond;
- Heeft licht-verteerbare bladeren die de kwaliteit van bodem en strooisel vergroten;
- Is ongevoelig voor de iepziekte.

Lees verder op pagina 9

Weelderige, tweestijlige meidoorns
 SAXIFRAGA/JAN VAN DER STRAATEN

Vervolg van pagina 8

DE MEIDOORN

Meidoorns geven extra kleur aan Het Groene Woud. Vanaf begin mei kunnen we genieten van een uitbundige, witte bloemenzee in hagen, loofbos- en struweelranden. In het najaar zijn het de rode rozenbottels die de herfst opfleuren. Er komen in Het Groene Woud drie soorten meidoorn voor: de vrij algemene eenstijlige meidoorn, de wat zeldzamere tweestijlige en de zeer zeldzame koraalmeidoorn. De eenstijlige meidoorn is vooral een relict van oude heggen. Je ziet hem veelal spontaan in de ondergroei van bos op plekken waar genoeg licht is. Tweestijlige meidoorn komt minder frequent voor, al groeit er een kleine populatie in De Mortelen. Waarom juist daar? Waarschijnlijk omdat de tweestijlige meidoorn beter tegen schaduw kan dan andere meidoorn types en zich daardoor goed thuisvoelt in deze eeuwenoude bossen in Oirschot. De zeer zeldzame koraalmeidoorn vind je op de grens van Velder en Heerenbeek. Vogels zijn de belangrijkste factor voor het verspreiden van de soorten.

OVER DE TWEESTIJLIGE MEIDOORN

- Bloeit vroeg in de lente (en eerder dan de eenstijlige meidoorn);
- Is zeldzaam, met uitzondering van het rivierdal van de Maas;
- Vormt in het cultuurlandschap van de Maasheggen een natuurlijke afrastering tussen weilanden/percelen.

PROJECT OVER AUTOCHTONE BOMEN EN STRUIKEN

Met haar project 'Aandachtsgebied autochtone bomen en struiken' focust Natuurwerkgroep Liempde zich op een gebied op de grens van Velder en Heerenbeek waar de meest zeldzame autochtone bomen en struiken van Het Groene Woud groeien. Met het project – financieel gesteund door het Landschapsfonds van Het Groene Woud – wil ze de unieke soorten behouden en versterken.

*Sediment op de Dommeloever in De Maai bij Liempde
 (maart 2024) • JUDITH VAN DE GRIENDT*

NATUURLIJKE PROCESSEN

SEDIMENT OP DE DOMMELOEVER

Bij ARK Rewilding Nederland willen we natuurlijke processen stimuleren. Sommige processen gaan ineens snel, bijvoorbeeld door overvloedige regenval. Zo leverde de snelstromende, volle Dommel in de afgelopen natte periode volop sediment op de oevers op, zoals in De Maai bij Liempde. Deze op het oog kale plekken geven niet alleen vorm aan de Dommel, er komen straks ook (nieuwe) planten tot bloei.

*De Dommel in De Maai. Rechtsonder zijn
 veel zandplekken zichtbaar (maart 2024)
 JUDITH VAN DE GRIENDT*

De vloed in Spoordonk • JEROEN HELMER

BEERZEDAL

WERK-IN-VOORBEREIDING IN SPOORDONK

*Het lijkt al een tijdje stil rondom het project ‘Watermolenland-
 schap Spoordonk’. Maar dit betekent niet dat we stil zitten.
 Sterker nog, er wordt achter de schermen hard gewerkt. Zo
 zijn er diverse onderzoeken geweest om erachter te komen wat
 er zich onder het maaiveld afspeelt van de te herstellen vloed
 nabij de Spoordonkse watermolen.*

Dankzij uitgebreide onderzoeken weten we nu hoe het is gesteld met de samenstelling en de waterhuishouding (hydrologie) van de bodem. Daardoor weten we nu ook welke mogelijkheden er zijn voor het ontwikkelen van natuur. Daarnaast heeft Royal Haskoning DHV een vervolgonderzoek gedaan naar de effecten van het opvangen van water in de vloed. Uit dit onderzoek blijkt dat dit geen negatieve effecten heeft.

TOEKOMSTBEELD

De uitkomsten van alle onderzoeken zijn voer voor specialisten die dagelijks actief zijn in dit werkveld. Om op begrijpelijke wijze te laten zien waar hun inspanningen toe leiden, hebben

wij onze tekenaar Jeroen Helmer gevraagd een toekomst-
 schets te maken van het gebied. Hierop zie je dat het water
 vanuit de Beerze de mogelijkheid heeft om de vloed in te
 stromen. Hiermee herstellen we een oud systeem: vroeger
 ‘parkeerde’ een molaar het water van de rivier tijdelijk in
 een laagte in het veld. Die laagte heet een vloed. Hij kon het
 water daarna gebruiken om energie op te wekken en zijn molen
 te laten draaien. Waardevolle bijkomstigheid: zo’n vloed
 leverde bijzondere natuur op die thuishoort in een beekdal.
 Natuur ook, die tegen een stootje kan. Dat kunnen we van-
 daag de dag goed gebruiken. Daarnaast helpt een vloed ons
 bij het opvangen van klimaatbuien.

Het toekomstbeeld van dit Spoordonkse project laat zien
 dat er een halfopen landschap ontstaat met veel planten en
 dieren zoals de bever, buidelmees, rivierrombout (libel) en de
 grote weerschijnvlinder.

INFORMATIE VERZAMELEN

Binnenkort gaan we op verschillende locaties vier peilbuizen
 plaatsen. Via deze peilbuizen brengen we het huidige grond-
 waterniveau gedetailleerd in kaart. De aankomende jaren
 blijven deze buizen informatie verzamelen. Op deze manier
 kunnen we monitoren of er voor en na de werkzaamheden
 veranderingen plaatsvinden in het grondwaterpeil.

STICHTING NHGW

VERMOGENDE PARTICULIEREN INVESTEREN IN NATUUR

Stel, je ontvangt een erfenis, je verkoopt je bedrijf of je wint een flink bedrag in een loterij. Voor de meeste mensen is het hebben van nieuw vermogen behoorlijk wennen. Wil je het tijdelijk 'parkeren' en er tegelijkertijd iets goeds mee doen? Dan is investeren in 'lokaal groen' een optie. Particulieren kunnen dit doen via de Stichting Natuurontwikkeling Het Groene Woud (NHGW).

Stichting NHGW is statutair gelieerd aan ARK Rewilding Nederland maar opereert onafhankelijk. De stichting stond tot voor kort onder voorzitterschap van Jos van Ooijen, nu hanteert Jolan van Herwaarden de voorzittershamer. Particulieren hebben via de stichting de zekerheid dat hun vermogen door ARK wordt aangewend voor de aankoop van grond en de omzetting ervan in robuuste natuur. Na drie tot vijf jaar krijgen de investeerders hun geld weer terug en is Brabant dankzij hen weer enkele hectares nieuwe natuur rijker. Meer weten over de mogelijkheden? Stuur een e-mail naar bestuur@hetgroenewoud.com t.a.v. Jolan van Herwaarden.

Robuuste natuur in De Gelders, in het dal van de Beeksche Waterloop

ARNO BRAAM

ONMISBARE VRIJWILLIGERS

WIM VERHOEVEN

Hij is een vlotte prater en niet bepaald onbekend in Gemonde en omstreken: Wim Verhoeven. Al meer dan 50 jaar maakt hij jong en oud warm voor alles wat van doen heeft met de lokale historie en het Brabantse landschap. Hij is nu 72 maar hij gaat onvermoeibaar door. Want, zo zegt hij zelf, “rust roest”.

Wim Verhoeven

Wim groeide op in de groene kern van Gemonde, die bekend stond als de buitenplaats Huize Twijnmeer. “In een leegstaand landhuis op een prachtige plek, 4 hectare groot, middenin het dorp”, weet hij nog. “Mijn ouders trokken er na hun trouwdag in, op verzoek van de eigenaresse. Anti-kraak avant la lettre”, lacht hij. Zeven jaar speelde hij er als kind tussen de oude eiken, beuken en kastanjabomen. Later verhuisde hij met de familie naar de buitenrand van het dorp, nabij de Beeksche Waterloop. “Opnieuw dicht bij de natuur. Het was voor mij niet meer dan logisch om die altijd om me heen te hebben.”

‘MENEER WIM’

Eenmaal volwassen was hij zijn aandacht voor het lokale groen niet verloren. Hij was inmiddels basisschoolonderwijzer, eerst

in Den Bosch en vanaf 1976 tot aan zijn pensioen in Gemonde. Zijn hele loopbaan lang stonden veel van zijn lessen in het teken van natuur. Daar gaf hij zoveel mogelijk zijn eigen twist aan, bijvoorbeeld met buiten- en gastlessen. “Zo heb ik Ger (van den Oetelaar – red.) eens uitgenodigd om in de klas iets over roofvogels te vertellen. Kwam hij met een uil binnen die hij over de hoofden van de kinderen door de aula liet vliegen.” Ook kennis over het lokale erfgoed en historische Gemonde gebeurtenissen kregen leerlingen via ‘meneer Wim’ met de papepel ingegoten. Hij organiseerde van alles, van Vroege vogeltjestochten en boerderijbezoeken tot fietstochten langs memorabele locaties uit de Tweede Wereldoorlog. “Later hebben we daar een oud legervoertuig voor gebruikt van het Freeland-museum, een GMC-truck: de Flying Jimmy. Zaten we daar met z’n allen in. Prachtig. En vanuit leraarperspectief was dat ook nog eens héél efficiënt: geen veters in fietswielen die tijdens de fietstochten vaak voor oponthoud zorgden.”

Als lid van de heemkundekring, Natuurgroep Gestel, de Wild-beheereenheid Sint-Hubertus en de Dorpsraad is hij tot op de dag van vandaag betrokken bij veel Gemonde zaken. Zoals bij de natuurontwikkeling aan de Beeksche Waterloop en bij het samenstellen van fiets- en wandelroutes langs Gemonde WOII-locaties. Ook was hij betrokken bij het project Zandpaden Gemonde. Momenteel werkt hij met enkele leden van de werkgroep Landschap aan een Knotbomeninventarisatie.

TROTS

Actieve inzet werpt écht vruchten af, weet hij. “Ik ben trots op wat we in de afgelopen jaren voor elkaar kregen. Zoals het toegankelijk houden van de zandpaden De Gilders en het Hoefje. En het voor ATB’ers berijdbaar houden van een trajectdeel langs het Duits Lijntje. Om ervoor te zorgen dat ontspanning en natuur elkaar niet bijten, hebben we daar goed over overlegd met ARK, Natuurwerkgroep Liempde en de toerfietsclubs Het Groene Woud uit Liempde en Mon Plaisir uit Gemonde.” Ook maakte hij zich samen met loonwerkers, agrariërs, Wildbeheereenheid, Marggraff Stichting en ARK sterk voor de aanschaf van 23 zogenoemde akoestische wildredders. “Dat zijn apparaten op een maaimachine die maaislachtoffers voorkomen. Het nare geluid ervan doet bodembroeders en zoogdieren zoals hazen en reeën het ‘hazenpad’ kiezen. Daar red je dierenlevens mee.”

GEWOON DOORGAAN

Wim is voorlopig niet van plan om met zijn vrijwillige inzet voor Gemonde te stoppen. “Twaalf jaar geleden overleed mijn echtgenote. Ik weet nog dat mijn moeder – een sterke vrouw – toen zei: ‘Ge gaot nie bij de pakken neerzitten.’ Dat heb ik goed in mijn oren geknoopt. En er is ook werk te doen. Natuur, landschap en erfgoed zijn door de tijd heen verweven geraakt, mede door de mens. Het is dan ook onze taak om ze goed te gebruiken, te beschermen en te beheren. Zodat we samen van deze prachtige omgeving in Het Groene Woud kunnen blijven genieten.”

BIJZONDERE WAARNEMING

ZONNEBADENDE HAZELWORM

Op 6 april 2024 was het zomers warm in Het Groene Woud. Deze hazelworm in De Geelders bedacht zich geen seconde en liet zich lekker opwarmen op de stenen van het Duits Lijntje ter hoogte van Kasteren (Liempde).

Hazelworm, 6 april 2024
CAREN VAN HERWAARDEN

BEKENCURSUS NAJAAR 2024

Natuurwerkgroep Liempde (NWG Liempde) verzorgt binnenkort samen met ARK Rewilding Nederland een bekencursus. Tijdens de cursus, die onder leiding staat van NWG'ers John Joosten en Ineke van Giersbergen, draait het om de Grootte Waterloop tussen Heerenbeek/Velder en de Dommel.

Tijdens de cursus maken deelnemers in groepjes een inrichtingsplan om van de gronden van ARK aan de Grootte Waterloop een ecologische verbindingzone te maken. Professionals van ARK en vrijwilligers van NWG Liempde zijn er voor de begeleiding. Voor de nodige theoretische kennis staan

Ten zuiden van de Broekdijk komen de Berkenloop en de Grootte Waterloop bij elkaar om verder naar de Dommel te stromen

RUUD VAN NOOJEN

gespecialiseerde docenten klaar, onder meer enkele auteurs die meeschreven aan de in 2023 verschenen Dommelbiografie. Interesse om deel te nemen? Houd dan de website van [Natuurwerkgroep Liempde](https://www.natuurwerkgroepliempde.nl) in de gaten. Hierop staat binnenkort meer informatie over deze bekencursus.

EEN PERSOONLIJKE UITNODIGING NAMENS DE HIPPE FOTOCLUB

HET GROENE WOOD DE EXPOSITIE

WWW.DEHIPPEFOTOCLUB.NL/EXPOSITIE

DE HIPPE FOTOCLUB

BEWONDER 100 FOTO'S VAN
HET GROENE WOOD

Op 31 mei en 1 en 2 juni a.s. exposeren elf natuurfotografen van De Hippe Fotoclub meer dan honderd betoverende foto's van Het Groene Woud. Wie ze wil bewonderen, is welkom in Hart van Spoorдонк, Bernadettestraat 2 in Oirschot. Kijk voor de openingstijden en meer informatie op www.dehippefotoclub.nl/expositie.

VRAGEN STAAT VRIJ!

Deze nieuwsbrief is een initiatief van het Geeldersberaad, het Dommelberaad en het Beerzeberaad. Heeft u vragen, opmerkingen of suggesties? Mail ze naar ARK-projectleider Ger van den Oetelaar: ger.vandenoetelaar@ark.eu. Inmiddels ontvangen meer dan 1.420 geïnteresseerden de nieuwsbrief direct in hun mailbox en wordt hij in vele netwerken verspreid. Heeft u deze nieuwsbrief via-via ontvangen en wilt u deze voortaan rechtstreeks van ARK toegestuurd krijgen? Stuur dan een e-mail naar info@ark.eu onder vermelding van 'Aanmelden nieuwsbrief Brabants Goud'. Wilt u zich afmelden? Dat kan eveneens via info@ark.eu onder vermelding van 'Afmelden nieuwsbrief Brabants Goud'.

GEELDERSBERAAD: Provincie Noord-Brabant, Groen Ontwikkefonds Brabant, gemeenten Sint-Michiësgestel, Boxtel, Meierijstad, Waterschap De Dommel, ZLTO, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer, Bosgroep-Zuid, Marggraff Stichting, Harry Suilen Advies en ARK Rewilding Nederland.

DOMMELBERAAD: Provincie Noord-Brabant, gemeenten Sint-Michiësgestel, Boxtel, Meierijstad, Son en Breugel, Waterschap De Dommel, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer, Harry Suilen Advies, Rentmeesters Meijs en Van Soest en ARK Rewilding Nederland.

BEERZEBERAAD: Natuurmonumenten, Provincie Noord-Brabant, Brabants Landschap, Waterschap De Dommel, gemeente Oirschot, Meijs Rentmeesterskantoor en ARK Rewilding Nederland.